

Forskningsbaserad kunskap som får praktiken att lyfta

Recenserad bok: *Managing with Sense and Sensitivity. Professionalism in Leadership.*

Författare: Christer Sandahl, och Mia von Knorring.

Förlag: Springer Books, 2023.

En utmaning för de som arbetar med att utveckla och stödja chefer i frågor som berör chefsrollen och ledarskapet är att det ofta är svårt att knyta an till relevant litteratur och forskning som på ett begripligt sätt avspeglar hur det känns att vara och agera i rollen som chef. Populära framställningar blir ofta starkt förenklade och saknar nyanser, medan nedslag i samtida forskning lätt kan bli alltför specialiserade, tekniska och ibland kritiska och hyperreflekterande på ett sätt som kan vara svårt att ta till sig för de flesta som inte är ”invigda”. Likartade utmaningar förekommer även i de universitetsutbildningar där litteratur om ledarskap ingår. Balansen mellan det rigorösa och forskningsbaserade och det som uppfattas som relevant av målgruppen ställer lärare inför svåra avväganden.

Ett lyckosamt exempel på hur forskning om ledarskap och organisation presenteras på ett lättillgängligt och vederhäftigt sätt är den av Sage publicerade serien med den genomgående titeln: ”A Very Short, Fairly Interesting and Reasonably Cheap Book about...”. I denna serie finns flera titlar som berör ledarskap, management och organisation.

Det är därför med stor glädje jag nu läser en kort och mycket intressant bok av två svenska forskare som dessutom har gedigen praktisk erfarenhet av ledarskap och ledarutveckling i olika sammanhang. I boken *“Managing with sense and sensibility. Professionalism in leadership”* presenterar Christer Sandahl och Mia von Knorring i nio kapitel olika områden med relevans för chefs- och ledarskap.

Ett centralt tema i boken är den roll som känslolivet och affekter har för att förstå vad chefsarbete innebär utifrån ett psykologiskt perspektiv. De knyter på ett effektivt sätt samman huvuddragen i aktuell forskning om ledarskap, grupp-dynamik och motivation med ett fördjupat resonemang om känslolivet och chefsrollen. De lyfter även fram flera exempel på klassiska bidrag, t ex Lewins studie av grupper, Jacques studier av kultur och byråkrati och Bions bidrag till förståelsen av gruppdynamik. En poäng i boken är denna bredd där klassiska bidrag från olika traditioner kombineras med samtida forskningsbaserade perspektiv för att belysa chefers arbetssituation, professionalism, beslutsfattande, etik och inte minst konsekvenserna för arbetsmiljön.

I de två avslutande kapitlen presenterar de en modell för att resonera om vad som är en professionell roll för chefer. De visar hur förmågan att med kraft bidra till verksamhetens syfte bygger på att finna, forma och ta den egna

rollen. Rollen formas i ett samspel mellan personliga drivkrafter, känslor och värderingar, syftet med det system man verkar inom, och de resurser och förutsättningar som finns i organisationen. Författarna visar hur arbetet med den professionella rollen är något som kräver uppmärksamhet och eftertanke och kan användas som fokus för utvecklingsinsatser och coaching. Rollbegreppet blir på detta sätt en brygga från den forskningsbaserade kunskapen till en konkret vägledning för chefer och medarbetare som vill stärka sin professionella roll i en komplex arbetssituation.

Boken kan rekommenderas som kurslitteratur och som läsning för både chefer och medarbetare som vill fördjupa sin förståelse av känslornas betydelse för hur individer och organisationer fungerar.

Framför allt är det inspirerande att i vår samtid läsa en bok som genomsyras av en optimistisk syn på forskningsbaserad kunskap och samtidigt lyfter fram betydelsen av emotioner, tvivel och reflektion för att utveckla bättre och mer professionellt agerande hos chefer och ledare.

Referenser

1. Jackson B and Parry K. A very short, fairly interesting and reasonably cheap book about studying leadership. London: Sage, 2018.

*Robert Holmberg,
Universitetslektor,
Avdelningen för arbets- och organisationspsykologi,
Institutionen för psykologi,
Lunds universitet.
E-post: robert.holmberg@psy.lu.se*